

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD – 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, nr.198

Tel.: 022 24-36-41

Nr. 06/d-8495 din „18” 04. 2016

La nr. 13/236 din 21 martie 2016

Serviciul de Informații și Securitate

u.ou.6

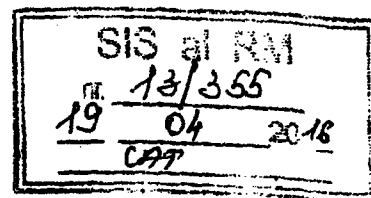
Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii cu privire la prevenirea și combaterea terorismului.

Anexă potrivit textului:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție - 4 (patru) file;
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege cu privire la prevenirea și combaterea terorismului

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. **Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Serviciul de Informații și Securitate, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. **Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.art.6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

c. **Scopul promovării proiectului.** Proiectul este elaborat în contextul:

- executării pct.11 din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07 octombrie 2014, care prevede elaborarea și promovarea proiectului de lege cu privire la prevenirea și combaterea terorismului;

- executării acțiunii 1 obiectivul 1.6.1. din Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova – NATO pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.641 din 30 iulie 2014, care prevede revizuirea legislației naționale în scopul investiției Serviciului de Informații și Securitate cu capacități viabile de culegere a informațiilor relevante pentru prevenirea și combaterea terorismului.

Prin proiect se propune:

- introducerea unor noțiuni noi (ex.: „infrastructură critică”, „pașaport antiterorist”, „exercițiu antiterorist” etc.),

- completarea listei autorităților implicate în procesul de prevenire și combatere a terorismului;

- includerea ca parte integrantă a procesului de prevenire și protecția infrastructurii critice din cadrul căreia fac parte obiectivele de importanță și cele ce prezintă sau pot prezenta un pericol real pentru viața, sănătatea oamenilor și starea mediului înconjurător în cazul săvârșirii asupra acestora a unor acte teroriste;

- stabilirea și delimitarea clară a măsurilor restrictive care pot fi instituite în zona de desfășurare a operației antiteroriste, ș.a.

d. **Suficiența argumentării.** Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului. Autorul a specificat condițiile care au

determinat elaborarea acestuia, principalele prevederi și locul actului în sistemul legislației în vigoare. Promovarea proiectului este binevenită și necesară.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Deși prevederile proiectului presupun cheltuieli financiare legate de:

- repararea prejudiciilor cauzate de activitatea teroristă;
- reabilitarea socială a persoanelor care au avut de suferit în urma activității teroriste;
- indemnizațiile achitate persoanelor ce acordă ajutor autorităților care desfășoară activitatea de prevenire și combatere a terorismului,

fundamentarea economico-financiară lipsește în nota informativă.

Potrivit art.17 alin.(2) al Legii nr.181/25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.

În acest context, menționăm că în lipsa existenței în bugetul de stat a surselor financiare necesare pentru acoperirea cheltuielilor prenotate, prevederile proiectului riscă să rămână pur declarative.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele statului în ceea ce privește asigurarea securității la nivel național prin prevenirea și combaterea terorismului.

Promovarea intereselor menționate supra sunt în beneficiul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în prezentul raport cu privire la neîntreținerea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, după inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei care trebuie să conțină: argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări, datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor (numele și prenumele, numărul de telefon, adresa electronică).

La momentul efectuării expertizei anticorupție proiectul este plasat pe pagina web a Serviciului de Informații și Securitate.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

La art.35 alin.(1) lit.g) din proiect

„Reprezentanților mass-media le sînt impuse următoarele restricții: ...

g) neadmiterea acțiunilor de insultare/intimidare a teroriștilor întru evitarea cazurilor de tensionare a situației.”

Potrivit art.19 lit.a) al Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative la elaborarea textului proiectului de act legislativ fraza se construiește conform normelor gramaticale, astfel încît să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat.

Alineatul (1) al art.35 din proiect din start stabilește restricțiile aplicabile reprezentanților mass-media, motiv pentru care prevederile de la literele ce urmează constituie afirmații:

a) realizarea din proprie inițiativă a interviurilor ...;

b) acordarea de ajutor teroriștilor sau infractorilor;

c) acordarea sprijinului în calitate de mediator ...;

În acest context, menționăm că la lit.g) plasarea conjuncției „ne” schimbă sensul cuvîntului „admiterea”, iar prevederea, de fapt, permite reprezentanților mass-media insultarea/intimidarea teroriștilor, deoarece două negații formează o afirmație.

Sensul eronat al normei va permite reprezentanților mass-media interpretarea discreționară a acesteia și întreprinderea acțiunilor contrare restricției stabilite.

Recomandarea: În scopul evitării cazurilor de tensionare a situației în timpul operației antiteroriste, propunem autorului substituirea cuvîntului „neadmiterea” de la art.35 alin.(1) lit.g) din proiect cu cuvîntul „admiterea”.

2. Conflicte ale normelor de drept

La art.6 alin.(3) din proiect

„... În cadrul Serviciului, ca autoritate națională în domeniu, funcționează Centrul Antiterorist”

Deși norma de la art.6 alin.(3) din proiect stabilește că Centrul Antiterorist funcționează în cadrul Serviciului ca „autoritate națională în domeniu”, art.8 alin.(1) din proiect dispune că Centrul Antiterorist are statut de „subunitate specializată” în componența Serviciului de Informații și Securitate.

Cu titlu de comparație, menționăm că spre deosebire de art.6 alin.(3) din proiect, art.131 alin.(1) al Legii nr.190 din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului prevede că Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor funcționează ca organ de specialitate, cu statut de subdiviziune independentă în cadrul Centrului Național Anticorupție, în baza prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului de activitate al serviciului, aprobat de Colegiul Centrului.

Astfel, considerăm că noțiunile de „autoritate națională în domeniu” și „subunitate specializată” în componența unui organ de stat specializat, mai mult se exclud una pe alta decît se completează.

Existența prevederilor contradictorii în proiect va crea dificultăți la aplicarea în practică a acestora.

Recomandarea: Propunem autorului redactarea proiectului în contextul excluderii neconcordanței dintre art.6 alin.(3) și art.8 alin.(1) din proiect.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La art.45 alin.(2) din proiect

„În cazul în care în activitatea asociației obștești sau religioase ori a unei alte organizații, inclusiv în activitatea a cel puțin unei subdiviziuni teritoriale sau a unei alte subdiviziuni a acesteia, se depistează fapte ce denotă instigarea în scop terorist, justificarea publică a terorismului, propaganda ideilor terorismului, răspîndirea materialelor sau informației care cheamă la desfășurarea activității teroriste sau îndreptătesc desfășurarea ei, activitatea acesteia, la demersul scris al Serviciului de Informații și Securitate, Procurorului General sau a procurorilor subordonați acestuia, poate fi încetată sau suspendată printr-o hotărîre judecătorească.”

Norma de la art.45 alin.(2) din proiect este discreționară deoarece oferă instanțelor judecătorești posibilitatea luării deciziei de nesancționare a asociațiilor obștești sau religioase, altor organizații, a subdiviziunilor acestora la demersul scris al Serviciului de Informații și Securitate, Procurorului General sau a procurorilor subordonați acestuia în cazurile cînd se depistează fapte ce denotă instigarea în scop terorist, justificarea publică a terorismului, propaganda ideilor terorismului, răspîndirea materialelor sau informației care cheamă la desfășurarea activității teroriste sau îndreptătesc desfășurarea ei.

Totodată, din proiect nu pot fi identificate cazurile pentru care survine încetarea și cele pentru care se suspendă activitatea asociațiilor obștești sau religioase, altor organizații, inclusiv a subdiviziunilor acestora.

Lipsa prevederilor clare în lege privind cazurile în care survine încetarea/suspendarea activității asociațiilor obștești sau religioase, altor organizații, inclusiv a subdiviziunilor acestora va lăsa interpretarea dispoziției de la art.45 alin.(2) din proiect la latitudinea instanțelor de judecată care, în rezultat, vor adopta decizii diferite pentru situații identice.

Recomandarea: Propunem autorului substituirea sintagmei „poate fi încetată sau suspendată printr-o” de la art.45 alin.(2) din proiect cu sintagma „este încetată sau se suspendă prin”.

Suplimentar, este necesară completarea proiectului cu noi prevederi care să enumere cazurile sau motivele pentru care activitatea asociațiilor obștești sau religioase, altor organizații, inclusiv a subdiviziunilor acestora se suspendă și cele pentru care activitatea este încetată.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

La art.10 alin.(1) lit.d) din proiect

„ ...Lista persoanelor și entităților implicate în activități teroriste se elaborează, se actualizează și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Serviciul de Informații și Securitate;”

Prima propoziție din norma de la art.10 alin.(1) lit.d) din proiect stabilește obligația autorităților competente în domeniul prevenirii și combaterii terorismului de a comunica neîntârziat Serviciului de Informații și Securitate informațiile referitoare la tentativele de intrare, tranzitare sau ieșire din țară a persoanelor implicate în activități teroriste.

Totodată, art.13 alin.(2) din proiect stabilește că de datoria fiecărui cetățean al Republicii Moldova este comunicarea organelor de drept a informației deținute referitor la activitatea teroristă și a împrejurărilor ce țin de aceasta, informație ce poate contribui la prevenirea, depistarea și curmarea activității teroriste, precum și la atenuarea urmărilor acesteia. Generalizînd prevederile proiectului, conchidem că publicarea Listei persoanelor și entităților implicate în activități teroriste în Monitorul Oficial nu va permite pe deplin autorităților competente și cetățenilor să-și îndeplinească obligațiile și datoria legală de a contribui la prevenirea, depistarea și curmarea activității teroriste.

Astfel, avînd în vedere:

- posibilitatea falsificării actelor de identitate de către persoanele și entitățile implicate în activități teroriste;

- că simpla cunoaștere a numelui, prenumelui persoanei nu joacă un rol semnificativ la identificarea persoanelor întîlnite pe stradă sau care locuiesc în același bloc, considerăm ca fiind insuficientă publicarea Listei în Monitorul Oficial în contextul manifestării spiritului civic și a datoriei de cetățean pentru informarea Serviciului de Informații și Securitate despre persoanele și entitățile suspecte de a fi implicate în activități teroriste. Reiterăm opinia expusă în avizul întocmit asupra proiectului prenotat, potrivit căreia pe lîngă publicarea în Monitorul Oficial, ca o măsură suplimentară pentru informarea autorităților competente în domeniul prevenirii și combaterii terorismului precum și a persoanelor, considerăm oportună și eficientă publicarea informației din Lista persoanelor și entităților implicate în activități teroriste pe site-ul Serviciului, fiind periodic actualizată.

Spre deosebire de Monitorul Oficial, avantajul publicării Listei pe pagina web a Serviciului constă în posibilitatea accesării rapide a acesteia, în regim on-line, de către persoanele interesate. În plus, pe lîngă numele, prenumele sau denumire, SIS va putea publica pe site-ul său inclusiv fotografiile persoanelor și elementele de identificare (stemă, emblemă, simbol, drapel) a entităților implicate în activități teroriste, ceea ce va permite identificarea mai rapidă a acestora.

Recomandarea: Propunem autorului completarea prevederii de la art.10 alin.(1) lit.d) din proiect în final cu sintagma „precum și pagina web a Serviciului”.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

La art.36 din proiect

„Prejudiciile cauzate în urma activității teroriste urmează a fi compensate de la bugetul de stat, cu perceperea ulterioară a sumelor corespunzătoare de la persoanele care au cauzat aceste prejudicii.”

Potrivit dispoziției de la art.27 alin.(4) lit.c) și e) din proiect persoanele desemnate de conducătorul Comandamentului Operațional Antiterorist au dreptul:

c) să intre (pătrundă) nestingherit în locuințe, în alte încăperi și pe terenurile ce aparțin persoanelor fizice, precum și pe teritoriile și în încăperile persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, să utilizeze mijloacele de transport ale

persoanelor fizice și juridice în scopul curmării activității teroriste, urmării persoanelor suspectate de implicare în activități teroriste, dacă tergiversarea poate crea un pericol real pentru viața și sănătatea oamenilor, cu excepția celor ce aparțin misiunilor diplomatice;
e) să utilizeze în interes de serviciu mijloacele de comunicații electronice aparținând persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, cu excepția celor care aparțin misiunilor diplomatice.

Deși la art.36 din proiect este prevăzută repararea din contul bugetului de stat a prejudiciilor cauzate în urma activității teroriste, proiectul este lacunar la capitolul reparării prejudiciilor create persoanelor fizice și/sau juridice de către reprezentanții autorităților cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii terorismului în timpul sau în legătură cu desfășurarea exercițiului antiterorist, operațiunilor antiteroriste. Cel puțin, repararea prejudiciilor prenotate nu rezultă expres din art.36 din proiect.

Lipsa prevederilor clare în ceea ce privește repararea prejudiciilor aduse persoanelor fizice și/sau juridice de către reprezentanții autorităților cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii terorismului, constituie încălcarea dreptului la proprietate privată și protecția acesteia consfințit în art.46 din Constituția Republicii Moldova și va avea ca efect opunerea rezistenței din partea celor dinții în cadrul operațiunilor antiteroriste și, prin urmare, crearea impedimentelor în exercitarea cu succes a misiunilor celor de-al doilea.

Recomandarea: În contextul celor de mai sus, propunem autorului substituirea sintagmei „cu perceperea ulterioară a sumelor” de la art.36 din proiect cu sintagma „în corespondere cu legislația civilă, cu dreptul de regres al statului de a percepe, ulterior, sumele”.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

La art.16 alin.(3) lit.d) din proiect

„Neacordarea de asistență autorităților competente atrage răspunderea în conformitate cu legislația în vigoare.”

Deși în dispoziția de la art.16 alin.(3) lit.d) din proiect este stabilită răspunderea persoanelor fizice și juridice pentru neacordarea de asistență autorităților competente, autorul face trimitere generală la legislația națională în vigoare.

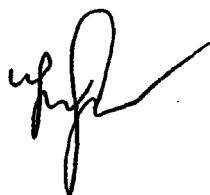
Menționăm că atât Codul contravențional, cât și Codul penal nu prevăd răspundere pentru persoanele fizice și juridice pentru neacordarea de asistență autorităților competente în domeniul prevenirii și combaterii terorismului.

Deși după adoptarea prezentului proiect de lege, potrivit art.51 alin.(2), Guvernul va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege, de unde rezultă că Codul contravențional și, după caz, Codul penal vor fi completate cu noi norme care să asigure aplicabilitatea practică a dispozițiilor proiectului, considerăm oportună stabilirea expresă a tipului răspunderii pentru încălcarea dispozițiilor acestuia.

Recomandarea: Propunem autorului completarea normei de la art.16 alin.(3) lit.d) din proiect cu tipul răspunderii stabilite pentru neacordarea, de către persoanele fizice și juridice, a asistenței autorităților competente în domeniul prevenirii și combaterii terorismului (ex.: contravențională, penală).

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.977 din 23 august 2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a

expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr.62 din 19 aprilie 2013, de către

Vadim Gheorghită
inspector principal, Direcția legislație și expertiză anticorupție
13 aprilie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege cu privire la prevenirea și combaterea terorismului**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La art.35 alin.(1) lit.g) din proiect, „Reprezentanții mass-media le sînt impuse următoarele restricții: ... g) neadmiterea acțiunilor de insultare/intimidare a teroriștilor întru evitarea cazurilor de tensionare a situației.”	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Potrivit art.19 lit.a) al Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative la elaborarea textului proiectului de act legislativ fraza se construiește conform normelor gramaticale, astfel încît să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat. Alineatul (1) al art.35 din proiect din start stabilește restricțiile aplicabile reprezentanților mass-media, motiv pentru care prevederile de la literele ce urmează constituie afirmații: a) realizarea din proprie inițiativă a interviurilor ...; b) acordarea de ajutor teroriștilor sau infractorilor; c) acordarea sprijinului în calitate de mediator ...; În acest context, menționăm că la lit.g) plasarea conjuncției „ne” schimbă sensul cuvîntului „admiterea”, iar prevederea, de fapt, permite reprezentanților mass-media insultarea/intimidarea teroriștilor, deoarece două negații formează o afirmație. Sensul eronat al normei va permite reprezentanților mass-media interpretarea	În scopul evitării cazurilor de tensionare a situației în timpul operației antiteroriste, propunem autorului substituirea cuvîntului „neadmiterea” de la art.35 alin.(1) lit.g) din proiect cu cuvîntul „admiterea”.

			discreționară a acestora și întreprinderea acțiunilor contrare restricției stabilite.	
2	La art.6 alin.(3) din proiect „... În cadrul Serviciului, ca autoritate națională în domeniu, funcționează Centrul Antiterorist”	Prevederi contradictorii în proiect	Deși norma de la art.6 alin.(3) din proiect stabilește că Centrul Antiterorist funcționează în cadrul Serviciului ca „autoritate națională în domeniu”, art.8 alin.(1) din proiect dispune că Centrul Antiterorist are statut de „subunitate specializată” în componența Serviciului de Informații și Securitate. Cu titlu de comparație, menționăm că spre deosebire de art.6 alin.(3) din proiect, art.131 alin.(1) al Legii nr.190 din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului prevede că Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor funcționează ca organ de specialitate, cu statut de subdiviziune independentă în cadrul Centrului Național Anticorupție, în baza prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului de activitate al serviciului, aprobat de Colegiul Centrului. Astfel, considerăm că noțiunile de „autoritate națională în domeniu” și „subunitate specializată” în componența unui organ de stat specializat, mai mult se exclud una pe alta decât se completează. Existența prevederilor contradictorii în proiect va crea dificultăți la aplicarea în practică a acestora.	Propunem autorului redactarea proiectului în contextul excluderii neconcordanței dintre art.6 alin.(3) și art.8 alin.(1) din proiect.
3	La art.45 alin.(2) din proiect „În cazul în care în activitatea asociației obștești sau religioase ori a unei alte organizații, inclusiv în activitatea a cel puțin unei	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Norma de la art.45 alin.(2) din proiect este discreționară deoarece oferă instanțelor judecătorești posibilitatea luării deciziei de nesancționare a asociațiilor obștești sau religioase, altor organizații, a subdiviziunilor acestora la demersul scris al Serviciului de	Propunem autorului substituirea sintagmei „poate fi încetată sau suspendată printr-o” de la art.45 alin.(2) din proiect cu sintagma „este

	<p>subdiviziuni teritoriale sau a unei alte subdiviziuni a acesteia, se depistează fapte ce denotă instigarea în scop terorist, justificarea publică a terorismului, propaganda ideilor terorismului, răspîndirea materialelor sau informației care cheamă la desfășurarea activității teroriste sau îndreptățesc desfășurarea ei, activitatea acesteia, la demersul scris al Serviciului de Informații și Securitate, Procurorului General sau a procurorilor subordonați acestuia, poate fi încetată sau suspendată printr-o hotărîre judecătorească.”</p>		<p>Informații și Securitate, Procurorului General sau a procurorilor subordonați acestuia în cazurile cînd se depistează fapte ce denotă instigarea în scop terorist, justificarea publică a terorismului, propaganda ideilor terorismului, răspîndirea materialelor sau informației care cheamă la desfășurarea activității teroriste sau îndreptățesc desfășurarea ei. Totodată, din proiect nu pot fi identificate cazurile pentru care survine încetarea și cele pentru care se suspendă activitatea asociațiilor obștești sau religioase, altor organizații, inclusiv a subdiviziunilor acestora. Lipsa prevederilor clare în lege privind cazurile în care survine încetarea/suspendarea activității asociațiilor obștești sau religioase, altor organizații, inclusiv a subdiviziunilor acestora va lăsa interpretarea dispoziție de la art.45 alin.(2) din proiect la latitudinea instanțelor de judecată care, în rezultat, vor adopta decizii diferite pentru situații identice.</p>	<p>încetată sau se suspendă prin”. Suplimentar, este necesară completarea proiectului cu noi prevederi care să enumere cazurile sau motivele pentru care activitatea asociațiilor obștești sau religioase, altor organizații, inclusiv a subdiviziunilor acestora se suspendă și cele pentru care activitatea este încetată.</p>
4	<p>La art.10 alin.(1) lit.d) din proiect, „...Lista persoanelor și entităților implicate în activități teroriste se elaborează, se actualizează și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Serviciul de Informații și Securitate;”</p>	<p>Acces limitat la informație</p>	<p>Prima propoziție din norma de la art.10 alin.(1) lit.d) din proiect stabilește obligația autorităților competente în domeniul prevenirii și combaterii terorismului de a comunica neîntîrziat Serviciului de Informații și Securitate informațiile referitoare la tentativele de intrare, tranzitare sau ieșire din țară a persoanelor implicate în activități teroriste. Totodată, art.13 alin.(2) din proiect stabilește că de datoria fiecărui cetățean al Republicii Moldova este comunicarea organelor de drept a informației deținute referitor la activitatea teroristă și a împrejurărilor ce țin de aceasta, informație ce</p>	<p>Propunem autorului completarea prevederii de la art.10 alin.(1) lit.d) din proiect în final cu sintagma „precum și pagina web a Serviciului”.</p>

poate contribui la prevenirea, depistarea și curmarea activității teroriste, precum și la atenuarea urmărilor acesteia.

Generalizînd prevederile proiectului, conchidem că publicarea Listei persoanelor și entităților implicate în activități teroriste în Monitorul Oficial nu va permite pe deplin autorităților competente și cetățenilor să-și îndeplinească obligațiile și datoria legală de a contribui la prevenirea, depistarea și curmarea activității teroriste.

Astfel, avînd în vedere:

- posibilitatea falsificării actelor de identitate de către persoanele și entitățile implicate în activități teroriste;

- că simpla cunoaștere a numelui, prenumelui persoanei nu joacă un rol semnificativ la identificarea persoanelor întâlnite pe stradă sau care locuiesc în același bloc,

considerăm ca fiind insuficientă publicarea Listei în Monitorul Oficial în contextul manifestării spiritului civic și a datoriei de cetățean pentru informarea Serviciului de Informații și Securitate despre persoanele și entitățile suspecte de a fi implicate în activități teroriste.

Reiterăm opinia expusă în avizul întocmit asupra proiectului prenotat, potrivit căreia pe lângă publicarea în Monitorul Oficial, ca o măsură suplimentară pentru informarea autorităților competente în domeniul prevenirii și combaterii terorismului precum și a persoanelor, considerăm oportună și eficientă publicarea informației din Lista persoanelor și entităților implicate în activități teroriste pe site-ul Serviciului, fiind periodic

			<p>actualizată.</p> <p>Spre deosebire de Monitorul Oficial, avantajul publicării Listei pe pagina web a Serviciului constă în posibilitatea accesării rapide a acesteia, în regim on-line, de către persoanele interesate. În plus, pe lângă numele, prenumele sau denumire, SIS va putea publica pe site-ul său inclusiv fotografiile persoanelor și elementele de identificare (stemă, emblemă, simbol, drapel) a entităților implicate în activități teroriste, ceea ce va permite identificarea mai rapidă a acestora.</p>	
5	<p>La art.36 din proiect „Prejudiciile cauzate în urma activității teroriste urmează a fi compensate de la bugetul de stat, cu perceperea ulterioară a sumelor corespunzătoare de la persoanele care au cauzat aceste prejudicii.”</p>	<p>Lipsa/insuficiența procedurilor interne de contestare a deciziilor și acțiunilor autorității publice</p>	<p>Potrivit dispoziției de la art.27 alin.(4) lit.c) și e) din proiect persoanele desemnate de conducătorul Comandamentului Operațional Antiterorist au dreptul:</p> <p>c) să intre (pătrundă) nestingherit în locuințe, în alte încăperi și pe terenurile ce aparțin persoanelor fizice, precum și pe teritoriile și în încăperile persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, să utilizeze mijloacele de transport ale persoanelor fizice și juridice în scopul curmării activității teroriste, urmării persoanelor suspectate de implicare în activități teroriste, dacă tergiversarea poate crea un pericol real pentru viața și sănătatea oamenilor, cu excepția celor ce aparțin misiunilor diplomatice;</p> <p>e) să utilizeze în interes de serviciu mijloacele de comunicații electronice aparținând persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, cu excepția celor care aparțin misiunilor diplomatice.</p> <p>Deși la art.36 din proiect este prevăzută repararea</p>	<p>În contextul celor de mai sus, propunem autorului substituirea sintagmei „cu perceperea ulterioară a sumelor” de la art.36 din proiect cu sintagma „în corespundere cu legislația civilă, cu dreptul de regres al statului de a percepe, ulterior, sumele”.</p>

			<p>din contul bugetului de stat a prejudiciilor cauzate în urma activității teroriste, proiectul este lacunar la capitolul reparării prejudiciilor create persoanelor fizice și/sau juridice de către reprezentanții autorităților cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii terorismului în timpul sau în legătură cu desfășurarea exercițiului antiterorist, operațiunilor antiteroriste. Cel puțin, repararea prejudiciilor prenotate nu rezultă expres din art.36 din proiect.</p> <p>Lipsa prevederilor clare în ceea ce privește repararea prejudiciilor aduse persoanelor fizice și/sau juridice de către reprezentanții autorităților cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii terorismului, constituie încălcarea dreptului la proprietate privată și protecția acesteia consfințit în art.46 din Constituția Republicii Moldova și va avea ca efect opunerea rezistenței din partea celor dinții în cadrul operațiunilor antiteroriste și, prin urmare, crearea impedimentelor în exercitarea cu succes a misiunilor celor de-al doilea.</p>	
6	<p>La art.16 alin.(3) lit.d) din proiect „Neacordarea de asistență autorităților competente atrage răspunderea în conformitate cu legislația în vigoare.”</p>		<p>Deși în dispoziția de la art.16 alin.(3) lit.d) din proiect este stabilită răspunderea persoanelor fizice și juridice pentru neacordarea de asistență autorităților competente, autorul face trimitere generală la legislația națională în vigoare.</p> <p>Menționăm că atât Codul contravențional, cât și Codul penal nu prevăd răspundere pentru persoanele fizice și juridice pentru neacordarea de asistență autorităților competente în domeniul prevenirii și combaterii terorismului.</p> <p>Deși după adoptarea prezentului proiect de lege, potrivit art.51 alin.(2), Guvernul va prezenta</p>	<p>Propunem autorului completarea normei de la art.16 alin.(3) lit.d) din proiect cu tipul răspunderii stabilite pentru neacordarea, de către persoanele fizice și juridice, a asistenței autorităților competente în domeniul prevenirii și combaterii terorismului (ex.: contravențională,</p>

		<p>Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege, de unde rezultă că Codul contravențional și, după caz, Codul penal vor fi completate cu noi norme care să asigure aplicabilitatea practică a dispozițiilor proiectului, considerăm oportună stabilirea expresă a tipului răspunderii pentru încălcarea dispozițiilor acestuia.</p>	penală).
--	--	---	----------